

VAN DE REDACTIE

Hier is ie weer, de **NNW!**

Hij lijkt steeds mooier te worden, de vorige zelfs de dikste. Iedere twee maanden zijn wij van de redactie met plezier bezig de inbreng te verzamelen en zijn altijd blij als er weer voldoende kopij is aangeleverd.

Maar er is altijd een redactielid dat nog op pad gaat om iets te regelen of iemand nog wat te vragen.

Wij zijn en blijven afhankelijk van jullie leuke inbreng.

En dus, je raad het al, heb je een gek, interessant of wat voor verhaal dan ook, stuur het ons op.

Help mee om ons het komende decembern timer, nog mooier en dikker te maken!

Een gedicht, kinderen met een verhaaltje over school, natuurliefhebbers over de dieren in de tuin.

Wij wensen jullie veel creativiteit toe – en dankjewel!

NOORDERNIEUWSWELLE **Dorpskrant van Noordwelle**

dorpskrantnnw@gmail.com

www.noordwelle.com

44ste jaargang

Verschijnt 6x per jaar

*Redactie: Marianne de Jonge, Kitty Heye, Trudy Groenleer
Juus Kreiken en Ineke v.d. Koogh*

Vormgeving: Leo Schults en Trudy Groenleer

Wist u dat

- Wij erg blij worden van kopie
- Er wel altijd gecensureerd wordt
- Wij 1 x per 2 maanden uitkomen
- dorpskrantnw@gmail.com ons mailadres is
- Handgeschreven kopie ook nog altijd welkom is
- Wij kopie voor het volgende nummer graag voor 10 december ontvangen
- Het interieur van onze kerk weer helemaal als nieuw is
- De kerk daardoor een aantal weken niet gebruikt kon worden
- Het maandelijksse koffie-uurtje in ons dorpshuis soms ook door oud-dorpsgenoten wordt bezocht
- Deze mevrouw de laatste keer wel wat langer op haar koffie moest wachten
- Voor sommige Noordwellenaren de kalender erg snel gaat
- Het dan de 1-ste dinsdag van de maand kan zijn voordat je het weet
- De koffie toch wel lekker was
- Zeker door de zelfgebakken cake die meegebracht was
- De leilinden dit jaar weer al vroeg gesnoeid zijn
- Het ondanks de zomerse temperaturen toen al weer zichtbaar herfst was
- Het elk jaar weer even wennen is
- Er weer diverse activiteiten in ons dorpshuis gepland zijn
- U deze alvast in onze agenda kunt lezen
- De stoofperen dit jaar weer heel lekker waren
- Onze Amerikaanse dorpsgenoten hun jetlag niet snel te boven waren
- Er tijdens onze redactievergadering behoorlijk veel gegeeuwd werd
- Er gelukkig veel koffie geschonken werd

De Agenda

- Eerste vrijdag van de maand: Snekavond
- Derde vrijdag van de maand (20:45): DDaames
- Laatste dinsdag van de maand: Tafelen
- Laatste vrijdag van de maand: Heeren
- Iedere eerste dinsdag van de maand koffie/bieb uurtje van 10 tot 11 uur
- Om de week op de woensdagavond Klaverjassen inloop 19.00 uur
- Iedere woensdag vesper 17:00 - 17:30 uur meditatief zingen (opgave niet nodig) (18:00 – 18:30) en/of maaltijd (18:30) in de kerk zie: www.kloosterwelle.nl
- Zaterdag 5 november Halloween
- Zaterdag 19 november Bingo
- Vrijdag 25 november Sinterklaas bezoek
- Woensdag 14 december Kerststukjescreabeamiddag

In Memoriam Marijke Doolaard (77 jaar)

Wat een schrik en verdriet en zo plotseling in de Jan Delstlaan. Marijke geheel onverwacht zo maar niet meer onder haar naaste burens en dorpsgenoten. Haar zoon Jan-Willem(waar ze de boekhouding van zijn zaak voor deed) moest haar zo vinden en dat moet zeker verschrikkelijk zijn geweest.

Boven haar kaart stond:

De zon die scheen- de vogels die vlogen

De bloesem die bloeidenen toen werd alles stil.

Wij missen haar praatje en vriendelijke begroeting nu ze niet meer onder ons is. Altijd heel creatief (o.a. bij de creabea) en heel erg goed in sieraden maken met veelsoortige materialen. Vooral met glas werken ging haar heel goed af. Al is glas heel erg hard en sterk, het kan toch zo plotseling breken, net zo plotseling als nu Marijke. Hield van op vakantie gaan en lekker eten in ons dorpshuis of in het land.

Was graag in het weekend samen met haar vriend Bram waar ze vaak musea en theaters in het land mee bezocht. Gezelligheid en kletsen met een kop koffie deed ze graag en dan kon ze lachen als geen ander.

Heel sociaal en slim in het maken van sudoku's en het verzorgen van belastingaangiftes. Ook niet bang voor de techniek van telefoon, computers en printers.

Wel de laatste tijd wat kwaaltjes maar lekker in de tuin wat zonnebaden deed haar goed. Buren helpen met het oppassen op hun poes bij vakantie alsmede vorige bewoners uit de straat regelmatig blijven bezoeken, dat deed ze graag.

Een wereldbuurvrouw voor menigeeen in de straat en juist daarom echt een groot gemis.

Namens buren van en uit de Jan Delstlaan, Lex

In Memoriam Leen Berrevoets

Als we terugdenken aan Leen,

dan zien we hem oversteken naar het dorps huis om :

te repareren wat kapot is, de door hem bij de middenstand losgepeuterde prijzen voor de Straô of voor een verloting veilig op te bergen, bardiensten te draaien bij onder andere de Jachtclub, friet te bakken op een snackavond, het frituurvet te vervangen, de partytent uit de kelder of het schuurtje te vissen en op te zetten bij grotere evenementen, de vlag op te halen en te hijsen..

Als we terugdenken aan Leen,

dan zien we hem lopen of fietsen door het dorp, met ogen van voren en van achteren, op weg naar Martien of naar een andere bewoner met een hulpvraag, met een collectebus, met groenten en pompoenen uit zijn moestuin om uit te delen..

Als we terugdenken aan Leen,

dan was hij heel belangrijk bij de renovatie van het dorps huis in 2013 en 2014, onmisbaar bij de snuffelmarkten die we vroeger hadden, onmisbaar in de Straô-commissie, onmisbaar in de onderhoudscommissie van het dorps huis, onmisbaar bij het ophalen en neerzetten van die joekels van kerstbomen die tot 2020 uit Duitsland werden opgehaald en later weer werden verbrand,

onmisbaar bij het ophangen van vlaggetjes of kerstlampjes in het hele dorp ..

Zo terugdenkend was Leen het dorp en het dorp was Leen.

De stille kracht waar het dorp op dreef. Hij was niet alleen de buurman van zijn echte burens, maar de buurman van heel Noordwelle. Het bord : Noordwelle, waard om te wonen, werd door Leen gemaakt en onderhouden.

En dát Noordwelle waard is om te wonen was niet in de laatste plaats te danken aan Leen. Het was daarom niet meer dan vanzelfsprekend dat we hem voordroegen voor een Koninklijke Onderscheiding die hij ook kreeg in 2016. Onvergetelijk hoe hij, staand achter de bar, in de veronderstelling dat het lintje voor iemand anders was, reageerde op z'n Leens...

De dorpsgemeenschap Noordwelle kan niet zonder die man met die mooie pretoogjes en die enorme inzet, die voor hem vanzelfsprekend was.

De bittere werkelijkheid is dat dat nu wel moet. De Stichting Renesse heeft al in veel dorpen standbeelden geplaatst van markante en betekenisvolle inwoners. Wij konden nooit iemand bedenken die van onschatbare waarde was in de geschiedenis van ons dorp. Misschien zou Leen het zelf nooit hebben gewild, maar als er iemand in Noordwelle een standbeeld verdient...

Namens de dorpsgemeenschap, de dorpsraad

Lieve dorpsgenoten

Ik weet niet hoe ik jullie allemaal moet bedanken tijdens de ziekte en het overlijden van Leen. De vele kaartjes en bloemen, waar wij nog ruim een week van hebben kunnen genieten.(nou genieten is een groot woord)

De mooie woorden die er zijn gesproken bij het afscheid, zoveel mensen.

Ik ga mijn lieve zorgzame Leen heel erg missen. De jongens hun vader en schoonvader die altijd klaar stond als er wat moest gebeuren.

Hoe een klein dorp groot kan zijn.

Vera Berrevoets
Michael, Marcel en Jan

Passiebloemen

Van de passiebloem (botanische naam *Passiflora*) zijn er vele varianten, met bijvoorbeeld verschillende kleuren bloemen en niet allemaal exact dezelfde vruchten. Niet alle botanische variëteiten van deze klimplant gedijen goed hier in Nederland, maar een aantal juist zéker wel. Sommige groeien wel heel gemakkelijk, maar ook die zijn niet altijd geheel bestand tegen ouderwetse periodes van strenge vorst.

De "blauwe passiebloem" (*Passiflora caerulea*) is het meest gangbaar in Nederlandse tuinen.

De uit de fruithandel bekende (donker paarse) passievrucht groeit echter aan de *Passiflora edulis* f. *edulis*. De vrucht wordt in vakjargon ook "granadilla" genoemd.

Wij hebben hier gangbare blauwe passiebloemen in ons tuintje, die zo vrolijk gedijen, dat we deze prima zelf konden zaaien, verspenen en uitplanten in de volle grond, waarna ze zich vervolgens al enkele jaren spontaan in ons tuintje vermeerderen. De verspreiding gebeurt van nature vooral door middel van zaad: tot wel 250 zaadjes per rijpe vrucht, waarvan echter slechts zo nu en dan enkele exemplaren tot zaailing zullen uitgroeien.

Vermeerdering door menselijke bemoeienis gaat ook gemakkelijk, door middel van "stekjes". Wij hebben jaren terug ook andere variëteiten aangeboden gekregen en geplant, onder andere met roze, gele en geheel witte bloemen, die hier buitenshuis doorgaans niet langer dan 1 of 2 seizoenen overleefden.

Passiflora gun je het beste een plaats tegen een warme en bij voorkeur zonnige zuidgevel, als dat kan.

Je kunt gewoon een bij ons vermeerderde plant krijgen, daar moet je bij voorkeur niet voor naar een winkel gaan is mijn gedachte, mede omdat bijvoorbeeld transport en opslag voor en door commerciële partijen grote negatieve invloeden heeft op onze algehele leefwereld en er helaas ook altijd ergens in de commerciële ketens overmatige hoeveelheden schadelijke chemisch-synthetische stoffen worden toegepast, hetgeen wat mij betreft allemaal vermeden dient te worden.

Dergelijke problematiek is inherent aan de huidige consumptiemaatschappij en bijbehorende intensieve handelspraktijken. Elke betrokkene, van producent tot eindafnemer, kan daar echter situationeel verandering in brengen. Peter heeft toevallig nog spontaan een Passiflora aan een imker (onze vriendelijke "buurman" Ali Fayazie) cadeau gegeven, toen die welgemeende interesse toonde. Het kan allemaal zo simpel dus. Mooie "bijkomstigheid" van Passiflora in je tuin is ook dat het verse (en naar wens evt. gedroogde) blad van Passiflora prima te gebruiken is in zelf te bereiden "kruidenthee" (tisane), evt. naar wens nog gemengd met andere kruiden.

Passiflora heeft voorname geneeskrachtige inhoud stoffen die bij bewust gebruik (zonder serieuze bijkomende risico's) rustgevend kunnen werken, écht een aanrader dus! Positiever dan eventuele toepassing van psychofarmaca, als je mijn (terdege onderbouwde) mening wil horen. Ook in Nederlandse tuinen kunnen vruchtjes aan

Passiflora prima groeien en afrijpen. Meestal gebeurt dat dan in een flink warme of relatief lange 's-zomerse periode.

De buitenkant van de vruchtjes kleurt in dat geval duidelijk zichtbaar naar geel/oranje. De rood gekleurde inhoud van die vruchten kun je prima eten.

Meestal zit er niet erg veel vulling in de hier buiten gegroeide vruchtjes, maar de geringe inhoud is altijd rijk aan hoog geconcentreerde gezonde vitaminen en antioxidanten.

De actuele klimaatverandering heeft wat dat betreft dus ook vóórdelen, bijvoorbeeld voor warmte minnende planten als Passiflora, die steeds vaker succesvol vrucht dragen in het opwarmende Nederlandse klimaat.

Afgelopen zomer kregen wij een flinke schaal vol hele grote, rijk gevulde Nederlandse passievruchten aangereikt van Aleid Crijns (waarvoor dank!).

Die bracht ze mee uit de stad Utrecht, als eigen oogst. Daar waren deze vruchten rijkelijk gegroeid tegen de zuidgevel van haar eigen woonhuis. Ik had haar namelijk proberen uit te leggen dat ze de (kleinere) passievruchtjes, die hier in Noordwelle in de tuin van haar vakantiehuis groeiden, beter niet verloren kon laten gaan. Ik vertelde haar dat ze de vruchtjes kon benutten. Het was een poging van me om mijn enthousiasme op dit gebied over te dragen en te benadrukken dat de vruchtjes gezond zijn in, plaats van "gevaarlijk voor je gezondheid", want dat laatste wordt (door onwetendheid) helaas nogal eens verondersteld. Ontzettend leuk dat iemand dat dan meteen zo enthousiast oppakt!

Aleid bracht ons enkele dagen na mijn relaas al een schaal vol eigen oogst en vroeg ons om te helpen verzinnen wat ze er zoal mee kon doen. Peter en ik overlegden even en mijn lieve man heeft de inhoud van de vruchten vervolgens meteen verwerkt in een spontaan verzonden originele cake. Aleid kon de volgende dag het eerste resultaat dus al proeven. En er kan nog veel meer mee uiteraard!

Leuk is dat, ik word echt hélemaal gelukkig van dergelijk toenemend bewustzijn bij mensen en de positieve interactie die daar nogal eens uit voortkomt. De inhoud van de vruchtjes kun je qua vorm en kleur een beetje vergelijken met de inhoud van een granaatappel, of met wellicht nog beter bekende rode besjes.

Maar het betreft vaak een geringe hoeveelheid inhoud per passievruchtje, variërend van een heel klein theelepeltje tot een volle eetlepel.

De "productiviteit" van deze klimplant is afhankelijk van de standplaats, de weersomstandigheden in het betreffende seizoen en welke variëteit Passiflora het betreft. De smaak van de vruchtinhoud is fris zoet en de structuur van de aanwezige vloeistof heeft iets gel-achtigs. Een tikkie vreemd, maar wel lekker!

En gezond!

Een hartelijke groet van Isabel Jonker

Help vrouwen en kinderen uit Oekraïne te Zierikzee

Ondanks veel inspanningen vanuit het gemeentehuis toch een zeer dringende vraag om goederen voor de vluchtelingen uit Oekraïne en nu verblijvend in de Cornelia te Zierikzee.

Veel vrouwen(deels in verwachting) en kinderen hebben onze hulp hard nodig. Kerk Schouwen aan Zee wil helpen maar kan het niet alleen.

Helpt en denkt u mee?

Winterkleding (schoon en heel), kinderschoenen, fietsen voor groot en klein en kinderzitjes (passend en veilig), kinderstoelen, waterkokers, koffiezet apparaat, meubels en decoratiemateriaal voor aankleding woonruimtes, bedden, evt. bankstellen.....et cetera

Afleveren: kan in principe elke middag van de week maar bij voorkeur op de woensdagmiddag of in overleg met ondergetekende.

Afleveradres: de "oude" Cornelia- Emil Sandströmweg 2 te Zierikzee"

Namens kerk Schouwen aan Zee: Wilma Vredereg en Lex Veenstra 06 53 704 923

Mail:lexveenstra0@gmail.com

Vast dank want wij weten zeker dat het met elkaar gaat lukken....toch?

Lex

Dorpsvlag

Met 22 stemmen voor vlag 1, 34 stemmen voor vlag 2 en 8 ongeldige stemmen is vlag 2 de duidelijke winnaar!

De dorpsraad

Ongelooflijk!

Het blijkt toch te kunnen. Dat er nergens, echt nergens in de natuur of langs de weg ook maar enig blikje of prop papier ligt.....

Wij hadden gespaard voor een bijzondere vakantie op IJsland. Om walvissen te spotten en om het Noorderlicht te zien. Dit is wonderbaarlijk ook nog gelukt en wat een prachtig land met geweldige natuurschoon. Het land(eiland) is 2,5 x zo groot als Nederland en met maar 365.000 inwoners.

Wel giga veel toeristen(Amerikanen en Chinezen) en soms wel 12 vliegtuigen in 1 uur die binnenkomen of vertrekken. Overal Hotels en B&B's en bewoners heel gastvrij.

Wat dus opvalt is dat wij 2800 kilometer hebben rond gereden op de "snelweg A1" van IJsland. Zelfs krappere dan de Stoofweg maar niemand en dus echt niemand rijdt er harder dan 90 km/uur. In dorpen en steden rijdt niemand harder dan 30 km/uur en stoppen ruim van te voren als je laat zien dat je wilt oversteken. NERGENS en dus ook nergens ook maar 1 stukje vuil!

Tjonge, daar kunnen nog veel mensen in onze omgeving een voorbeeld aan nemen. Waarom lukt dit niet in en omheen onze fraaie dorpen?

Werpen vuil uit autoraam en rijden veel te hard (ook in eigen dorp!)

Lex

NIEUWE COÖRDINATOR NIERSTICHTING

Het was de derde week van september weer de collecteweek van de Nierstichting.

Zoals de meesten van jullie weten zijn de collectanten in Noordwelle al jarenlang Marianne de Jonge-Dalebout en Rens Vermeer die zich voor deze stichting inzetten vanwege hun persoonlijke beweegredenen.

Wat jullie niet weten is dat ik, Femke Schippers, de nieuwe coördinator ben van deze stichting in o.a. Noordwelle en Burgh-Haamstede. Ook ik heb hier mijn persoonlijke motivatie voor, en dat is omdat mijn zoon een aangeboren afwijking had waardoor hij nog maar 1 werkzame nier heeft na een aantal operaties in de eerste weken van zijn leven.

Ik had mij voor collectant opgegeven en werd benaderd om coördinator te worden. Ik wilde graag wat doen voor de Nierstichting dus heb direct ja gezegd, want het leek me een goede manier om me voor deze stichting in te zetten.

Na uitleg van de regiomanager en even wennen aan het systeem, maar mede dankzij mijn voorganger, Dhr. Heeris (die mij zijn ervaringen heeft gedeeld), was ik snel op weg.

Ik vond het leuk de verschillende collectanten te spreken en ieder zijn eigen verhaal te horen. Het gaf een goed gevoel om samen met meerdere mensen ons in te zetten voor dit goede doel. Het weer werkte gelukkig nog wel mee gedurende de week wat wel een meevaller was.

Ik kan terugkijken op een drukke maar succesvolle week waar we met elkaar (ondanks de terugtrekking van een aantal mensen) toch een zeer mooi bedrag bij elkaar hebben opgebracht voor de Nierstichting. Ik ben hier erg trots op en hoop dat we deze groep van vrijwilligers kunnen uitbreiden in de toekomst.

De opbrengst in Noordwelle was ook een mooi bedrag;

QR € 105

Contant € 302,60

Totaal € 407,60

Groeten,

Femke Schippers

Vlindertelling

Lievaling

Nee, ik heb het tegen niemand in het bijzonder. Lievaling is een naam van een vlindersoort.

En wat mijn betreft toch wel mijn favoriet van de nachtvlinders. Op 24 augustus zat hij in de emmer. Op die dag een grote vangst, want er waren 189 vlinders in totaal te tellen. De meeste zaten in de emmer in wat wij

de hooiwei noemen. De namen blijven een feest om te ontdekken. Waarschijnlijk ontstaan door gebrek aan inspiratie door de naamgevers. Maar soms ook vlinders met een naam die in deze tijd goed mee kunnen. Zoals deze donkere Coronamot. Toegegeven qua looks haalt hij het niet bij de Lievaling. Maar het gaat nu over de naam.

Deze aflevering is trouwens de laatste van dit jaar, het seizoen is voorbij. De meeste vlinders zijn weggetrokken of dood. Volgend jaar komen de trekvlinders weer terug, zoals de Atalanta. Vandaag, 10 oktober, zagen we nog een Citroenvlinder, waar het nieuwe seizoen waarschijnlijk ook weer mee gaat beginnen.

Waar blijven dan al die beestjes, zullen sommigen zich af vragen. We hebben dus de trekvlinders, die net als vogels naar het zuiden vliegen, maar er zijn ook vlinders die wegkruipen, zoals de kleine vos. Dan is er nog een groep die in het pop stadium de winter doorkomt, waardoor hij al snel als vlinder fris in het voorjaar kan beginnen.

Afgelopen jaar hebben we 16 keer de nachtvlinders en 24 keer de dagvlinders geteld. Het totaal was 1782 onderverdeeld in Nachtvlinders: 936 en dagvlinders: 646. Het was een leuke en interessante bezigheid. Ook in de vakantie kijk je meer en beter om je heen dan voorheen en als je zelf niet oplet, dan komen ze gewoon naar je toe, zoals deze Kolibri vlinder. Toen ik op ons vakantie adres met een boek zat, bromde deze vlinder naast mijn oor. Gelukkig lag mijn telefoon naast me en kon ik deze foto maken. Let op de tong van de vlinder!

Ook de vakantie was zo ingepland dat we even ervoor konden tellen en ook weer zodra we weer thuis waren. Zo hadden we meteen die eerste keer na de vakantie ook weer een mooie opvallende vlinder gevangen. Dat was meteen ook de laatste keer dat we de emmers konden zetten vanwege de weersomstandigheden.

Die dag hadden we 169 vlinders, waaronder deze Essengouduil.

Wat mij betreft is het volgend jaar voor herhaling vatbaar, we gaan zien wat volgend jaar ons weer brengt. Hopelijk heb ik hier mensen kunnen inspireren om beter naar al het vliegende spul te kijken.

Jolanda

Happy Halloween

